

120 let

od narození prof. Josefa Skupy
(16.1.1892 - 8.1.1957)

„Dalo by se do nekonečna opakovat, jak si Skupa získával lidi svým velkým, ale zcela přirozeným kouzlem, jak se s nimi dovedl sblížit. Takzvanému velkému umění třeba každý nerozumí. Ale Skupovi rozuměli všichni. Už proto, že hrál a tvořil své postavy srdcem. A nejen hrál. On tím skutečně žil. Pouhé představování něčeho, předstírání bez účasti srdce, je studené. Nikoho také nezaujme a nepřesvědčí. Ale to není případ Josefa Skupy.“ *(ze vzpomínek herečky Marie Rosůlkové, Hovory u Spejblů)*

Prof. Josef Skupa,

strakonický rodák, tíhnul již od dětství k loutkám. Kandidát profesury, posluchač Umělecko-průmyslové školy v Praze, se zajímal i o mimoškolní sochařinu, (jejíž aprobaci získal až po válečné přestávce), od níž byl již jen krůček k modelování panáčků.

Přišla 1.světová válka, Skupa narukoval a shodou šťastných okolností byl převelen do Plzně. Zde mu byla nabídnuta externí spolupráce s Městským divadlem ve funkci scénografa, jistý čas pobyl i v kreslárně Škodových závodů. Jistě se cítil velmi přitahován velkým divadlem, ale nejvíc si jej získalo divadlo loutkové a to když v Měšťánské besedě nahlédl do zákulisí "Loutkového divadla českých feriálních osad" v Plzni, které tehdy vedl lidový loutkář Karel Novák. Záhy se stal předním členem tohoto souboru a posléze i vedoucím. Roku 1920 podle údajného náčrtku Josefa Skupy dotvořil a vyřezal řezbář Karel Nosek figurku Spejbla, který měl být partnerem Kašpárka. Tato syntéza však nebyla nejšťastnější. Naštěstí roku 1926 přichází na scénu Hurvínek. Loutku daroval Skupovi řezbář Gustav Nosek.

Zrodila se tak jedna z nejpůvodnějších divadelních dvojic. Skupovo moderní pojetí se však stále více vzdalovalo Novákovu tradičnímu pohledu na divadlo, což nakonec vedlo k jejich rozchodu. Roku 1930 založil prof. Skupa první profesionální loutkovou scénu. Spejblovic rodina se ještě téhož roku rozrostla o další členy - Hurvínkovu věrnou kamarádku Máníčku a pejska Žeryka. Základní čtveřice typů je ucelena roku 1971 příchodem Máníčiny bábiniky, paní Kateřiny.

V roce 2010 D S+H oslavilo již 80 let profesionální činnosti.

Josef Skupa a Frank Wenig "TIP-TOP REVUE" (1928) JSEM POHÁDKA!

SPEJBL: (za zvuků lyrické hudby snáší se v říze coby anjel, s božskou něhou)

Jsem pohádka!

*Jak motýlek jsem přilét třepetavý
a snivě promlouvati bych chtěl k vám; ó, drahušové.*

*Jsem fantóm lesů, zkaзка žirných lučin
a od plápolu táborových ohňů přilétí jsem sem
a dát se vám chci celý.*

*Jsem světluška, jsem diblík roztomilý,
jsem věčně mládí, včelka stříbropěnná,
jsem stovčatý šotek, rusálka jsem širá,
jež hláskem zvonivým tu třepotá se,
jsem pavučinka trudná, velectěná...*

HURVÍNEK: (vejde) *Tatí, prosím tě, nebibni!*

(GRYM, Pavel. Josef Skupa a spol. Spejbl a kurtizána, Malý žijelo a jiné dřevuální písničky a texty. 1. vydání. Praha: Supraphon, 1988.)

